



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci žalobkyně **B. P.**, zastoupené opatrovnící J. B., bytem tamtéž, právně zastoupené Mgr. Lucíí Koupilovou, advokátkou se sídlem Ostrava- Moravská Ostrava, Sokolská třída 1204/8, proti žalovanému **Ministerstvu práce a sociálních věcí ČR** se sídlem Praha 2, Na Poříčním právu 1/376, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3.1.2017, sp. zn. SZ/MPSV-2016/34366-923, č.j. MPSV-2017/806-923, **o zamítnutí žádosti o změnu nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením,**

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

Rozhodnutím ze dne 3.1.2017, sp. zn. SZ/MPSV-2016/34366-923, č.j. MPSV-2017/806-923 žalované Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR zamítlo odvolání žalobkyně a potvrdilo rozhodnutí Úřadu práce ČR, krajské pobočky v Ostravě ze dne 8.1.2016 č.j. 22086/16/OT s odůvodněním, že u žalobkyně jde o osobu se středně těžkým funkčním postižením pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou

autistického spektra ve smyslu ust. § 34 odst. 2 zákona č. 329/2011 Sb., v platném znění. Žalovaný své rozhodnutí o zamítnutí odvolání žalobkyně opřel o posudek posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky (dále jen PK MPSV ČR) a o doplňující posudek téže posudkové komise, podle něhož je žalobkyně osobou se středně těžkým postižením pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra ve smyslu shora citovaného zákonného ustanovení. Jde u ní o zdravotní stav uvedený v odst. 1 písm. j) přílohy č. 4 vyhlášky č. 388/2011 Sb.

Žalobkyně proti uvedenému rozhodnutí podala včasnou žalobu, ve které namítala, že trpí oligofrenií v pásmu těžké debility až lehké imbecility a diparézou dolních končetin při stavu po DMO. Jedná se u ní o středně závažnou mentální retardaci a je omezená ve způsobilosti k právním úkonům. Žalobkyně se domáhala svou žádostí ze dne 7.10.2015 „změny nároku z průkazu TP na průkaz osoby se zdravotním postižením ZTP/P“. V průběhu řízení byl její zdravotní stav posouzen nesprávně, neboť je přesvědčena, že rozhodujícím (nejzávažnějším) postižením je postižení psychické – mentální. V průběhu správního řízení nebylo u ní provedeno psychologické a psychiatrické vyšetření, tak jak navrhovala. Nebylo také vysvětleno, proč je v její zdravotní dokumentaci do roku 2005 uváděna konstantně hodnota IQ 48, zatímco ve znaleckém posudku znalce MUDr. S. zpracovaném pro účely řízení ve věci její způsobilosti k právním úkonům, hodnotí znalec její zdravotní stav už jen jako lehkou mentální retardaci s IQ 71. Žalobkyně k žalobě připojila psychologické vyšetření provedené 17.9.2015 a zprávu klinického psychologa ze dne 4.9.2016, v níž je její aktuální intelektový výkon hodnocen v pásmu LMR, CIQ = 58. Závěrem žaloby poukázala na to, že není schopna samostatné orientace v exteriéru a že splňuje podmínky ust. § 34 odst. 4 zákona č. 329/2011 Sb., v platném znění, který zakládá nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem „ZTP/P“.

Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby jako nedůvodné. Odkázal na hodnocení provedená posudky PK MPSV ČR, podle nichž se u žalobkyně jedná o lehkou mentální retardaci. Posudková komise svůj závěr neopřela pouze o znalecký posudek MUDr. S., ale vycházela z veškeré zdravotní dokumentace, a proto další vyšetření z oboru psychiatrie či psychologie považovala za nadbytečné. Hodnotila přitom žalobkyni jako osobu se středně těžkým funkčním postižením pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra podle odst. 1 přílohy č. 4 k vyhlášce č. 388/2011 Sb. s tím, že jde o osobu se středně těžkým funkčním postižením pohyblivosti nebo orientace, která má nárok na průkaz označený symbolem „TP“.

Krajský soud provedl důkaz napadeným rozhodnutím žalovaného ze dne 3.1.2017, sp. zn. SZ/MPSV-2016/34366-923, č.j. MPSV-2017/806-923, připojeným správním spisem žalovaného téže spisové značky a správními spisy Úřadu práce ČR, krajská pobočka v Ostravě sp. zn. 22055-14-OT, č.j. 585675/15/OT a č.j. 178092/17/OT a žalobkyní předloženou zprávou z psychologického vyšetření ze dne 22.9.2015 a ze dne 4.9.2016 a lékařskými zprávami MUDr. Š. G. ze dne 17.5.2017 a 6.2.2017 a poté dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Napadené rozhodnutí přezkoumal krajský soud v mezích žalobních bodů a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán k datu vydání

žalobou napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního, dále jen s. ř. s.).

Z hlediska skutkových zjištění vyplývajících z připojených správních spisů správního orgánu I. stupně zjistil krajský soud následující skutečnosti:

- z obsahu správního spisu správního orgánu I. stupně č.j. 585675/15/OT, že dne 30.6.2014 bylo zahájeno správní řízení podáním žádosti žalobkyně ze dne 27.6.2014 o přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením. V rámci tohoto řízení byl vypracován posudek OSSZ Ostrava ze dne 7.8.2014, podle něhož byla žalobkyně uznána osobou s těžkým funkčním postižením pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra ve smyslu § 34 odst. 3 zákona č. 329/2011 Sb., ve znění platném od 1.1.2014. Jedná se o zdravotní postižení uvedené v odst. 2 písm. m) přílohy č. 4 k vyhlášce č. 388/2011 Sb., ve znění platném od 1.1.2014. Na základě tohoto posudku bylo vydáno rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 1.12.2014, kterým byl žalobkyni přiznán průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem „ZTP“ ode dne 1.6.2014. O podaném odvolání opatrovnice žalobkyně proti tomuto rozhodnutí rozhodl žalovaný tak, že toto rozhodnutí změnil s tím, že se žalobkyni přiznává průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem „TP“ ode dne 1.6.2014 trvale. Žalovaný tehdy vycházel z posudku PK MPSV ČR, podle kterého se u žalobkyně jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav zapříčiněný dětskou mozkovou obrnou s diparézou dolních končetin, s větším postižením levé dolní končetiny. Tento stav odpovídá středně těžkému funkčnímu postižení pohyblivosti v odst. 1 písm. d) přílohy č. 4 citované vyhlášky, to je středně těžké omezení funkce dvou končetin. Součástí uvedeného správního spisu byl i znalecký posudek znalce MUDr. M. S. ze dne 12.10.2014, podle něhož bylo IQ žalobkyně 71 a nejednalo se tedy o střední, těžkou nebo hlubokou mentální retardaci. Hodnocení lékaře OSSZ označila posudková komise za posudkový omyl, neboť tento lékař neměl k dispozici znalecký posudek z oboru psychiatrie;
- z obsahu připojeného správního spisu správního orgánu I. stupně č.j. 178092/17/OT, že dne 7.10.2015 podala opatrovnice žalobkyně žádost o změnu nároku žalobkyně na průkaz osoby se zdravotním postižením. V této žádosti neuvedla žádný důvod jejího podání. Dne 2.12.2015 byl vypracován posudek lékařkou OSSZ Ostrava ze dne 1.10.2015, podle něhož je žalobkyně osobou se středně těžkým funkčním postižením pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra ve smyslu § 34 odst. 3 zákona č. 329/2011 Sb. Jde o zdravotní stav uvedený v odst. 1 písm. d) přílohy č. 4 k vyhlášce č. 388/2011 Sb. Rozhodnutím ze dne 8.1.2016 Úřad práce ČR, krajská pobočka v Ostravě žádost žalobkyně o změnu nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením ode dne 1.10.2015 zamítl. Proti tomuto rozhodnutí opatrovnice žalobkyně podala odvolání, o kterém, jak shora uvedeno, rozhodl žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím;
- z obsahu správního spisu žalovaného krajský soud mj. zjistil, že si pro své rozhodnutí opatřil posudek PK MPSV ČR, který byl podán dne 10.6.2016. Z obsahu tohoto posudku krajský soud zjistil, že posudková komise vycházela

z posudkové spisu vedeného u OSSZ Ostrava, zdravotní dokumentace žalobkyně od praktického ošetřujícího lékaře MUDr. V. Š. a spisové a zdravotní dokumentace v ní doložené. V posudku se uvádí nález praktického lékaře ze dne 19.10.2015, psychiatrické vyšetření MUDr. Č. ze dne 14.9.2015, psychologické vyšetření ze dne 22.9.2015 (tedy zpráva z tohoto vyšetření, kterou žalobkyně připojila k podané žalobě) a vyšetření v neurologické ambulanci ze dne 18.7.2014. Posudek také cituje zjištění z psychiatrického znaleckého posudku ze dne 12.10.2014, v jehož závěru se uvádí lehká mentální retardace, infantilní osobnost a psychosexuální nezralost. V posudkovém hodnocení se v závěru posudku uvádí zdravotní postižení žalobkyně a to stav po DMO s paraparézou dolních končetin maximálně středního stupně, s větším postižením LDK. Byl dokumentován hraniční intelekt – na hranici slaboduchosti a lehké mentální retardace, celkové IQ sice spadá do pásma slaboduchosti (nad 70) ovšem s ohledem na nízkou fluktační úroveň, infantilní osobnost a nerovnoměrné rozložení výkonu, byla žalobkyně hodnocena pro účely znaleckého posouzení v pásmu lehké mentální retardace, což bylo potvrzeno vyšetřeními v letech 2014 a 2015. K námitkám žalobkyně uváděným v odvolání posudková komise mj. uvedla, že není pravdou, že žalobkyně má defekt intelektu v pásmu těžké debility či lehké imbecility. V době znaleckého posouzení ve věci způsobilosti k právním úkonům byla hodnocena jen jako slaboduchá, naopak údaje v některých nálezech, že její IQ je 48, jsou nesprávné a zřejmě byly přizpůsobeny znění zákonného předpisu pro uznání mimořádných výhod vyššího stupně, což vedlo k posudkovému nadhodnocení. K datu vydání napadeného rozhodnutí se u žalobkyně jednalo o osobu se středně těžkým funkčním postižením pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra ve smyslu § 34 odst. 2 zákona č. 329/2011 Sb., v platném znění od 1.1.2014, šlo o zdravotní stav uvedený v odst. 1 písm. d) přílohy č. 4 k vyhlášce č. 388/2011 Sb., v platném znění;

- k námitkám právní zástupkyně opatrovnice žalobkyně byl vyžádán doplňující posudek PK MPSV ČR ze dne 16.11.2016. Zatímco se na posudku ze dne 10.6.2016 podílel jako další lékař neurolog, doplňující posudek byl podán ve složení posudkového lékaře – předsedy posudkové komise a dalšího odborného lékaře – psychiatra. Tento posudek rovněž vycházel ze závěru znaleckého posudku MUDr. S. ze dne 6.10.2014, z psychiatrického vyšetření MUDr. Č. ze dne 14.9.2015, z psychologického vyšetření ze dne 22.9.2015 a z poznatků z jednání posudkové komise za účasti žalobkyně dne 10.6.2016. Z těchto podkladů posudková komise dovodila, že nedovolují hodnotit schopnost žalobkyně orientace na úrovni těžkého, zvláště těžkého či funkčního postižení podle odst. 2 nebo 3 přílohy č. 4 k vyhlášce č. 388/2011 Sb., v platném znění a přiznání průkazu osoby se zdravotním postižením označeným symbolem „ZTP/P“ z důvodu mentálního postižení. Oproti posudku ze dne 10.6.2016 považovala posudková komise za nejzávažnější postižení žalobkyně lehkou mentální retardaci. Změnila posudkový závěr s tím, že k datu vydání žalobou napadeného rozhodnutí byla žalobkyně osobou se středně těžkým funkčním postižením pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra ve smyslu § 34 odst. 2 zákona č. 329/2011 Sb., v platném znění od 1.1.2014, nešlo o osobu se zvláště těžkým postižením nebo úplným postižením nebo s těžkým funkčním postižením

pohyblivosti nebo orientace včetně osob s poruchou autistického spektra ve smyslu § 34 odst. 4 nebo 3 téhož zákona. Jde o stav uvedený v odst. 1 písm. j) přílohy č. 4 k vyhlášce č. 388/2011 Sb., v platném znění.

Podle ust. § 34 odst. 1 zákona č. 329/2011 Sb. v platném znění nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením má osoba starší jednoho roku s tělesným, smyslovým nebo duševním postižením charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, které podstatně omezuje její schopnost pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra. Dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav se posuzuje podle § 9 odst. 3.

Podle odst. 2 téhož ustanovení nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem „TP“ (průkaz TP) má osoba se středně těžkým funkčním postižením pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra. Středně těžkým funkčním postižením pohyblivosti se rozumí stav, kdy osoba je při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu schopna samostatné pohyblivosti v domácím prostředí, v exteriéru je schopna chůze se sníženým dosahem a má problémy při chůzi okolo překážek a na nerovném terénu. Středně těžkým funkčním postižením orientace se rozumí stav, kdy osoba je při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu schopna spolehlivé orientace v domácím prostředí a zhoršenou schopnost orientace má jen v exteriéru.

Podle odst. 3 citovaného ustanovení nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem „ZTP“ (průkaz ZTP) má osoba s těžkým funkčním postižením pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra. Těžkým funkčním postižením pohyblivosti se rozumí stav, kdy osoba je při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu schopna samostatné pohyblivosti v domácím prostředí a v exteriéru je schopna chůze se značnými obtížemi a jen na krátké vzdálenosti. Těžkým funkčním postižením orientace se rozumí stav, kdy osoba je při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu schopna spolehlivé orientace v domácím prostředí a v exteriéru má značné obtíže.

Podle odst. 4 citovaného ustanovení nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem „ZTP/P“ (průkaz ZTP/P) má osoba se zvlášť těžkým funkčním postižením nebo úplným postižením pohyblivosti nebo orientace s potřebou průvodce, včetně osob s poruchou autistického spektra. Zvlášť těžkým funkčním postižením pohyblivosti a úplným postižením pohyblivosti se rozumí stav, kdy osoba je při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu schopna chůze v domácím prostředí se značnými obtížemi, popř. není schopna chůze, v exteriéru není schopna samostatné chůze a pohyb je možný zpravidla jen na invalidním vozíku. Zvlášť těžkým funkčním postižením orientace a úplným postižením orientace se rozumí stav, kdy osoba při dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu není schopna samostatné orientace v exteriéru.

Podle odst. 1 písm. j) přílohy č. 4 k vyhlášce č. 388/2011 Sb., v platném znění, za podstatné omezení schopnosti pohyblivosti a orientace na úrovni středně těžkého funkčního postižení pohyblivosti a orientace lze považovat psychické postižení s opakujícími se poruchami komunikace a orientace v exteriéru včetně vysoce funkčního typu autismu.

Ke dni vydání napadeného rozhodnutí žalovaného 3.1.2017 měl žalovaný posudkem posudkové komise MPSV ČR ze dne 10.6.2016, stejně tak i doplňujícím posudkem ze dne 16.11.2016 najisto postaveno, že v případě žalobkyně jde o osobu se středně těžkým zdravotním postižením pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra ve smyslu ust. § 34 odst. 2 zákona č. 329/2011 Sb. v platném znění, avšak nešlo o osobu se zvlášť těžkým postižením nebo úplným postižením nebo s těžkým funkčním postižením pohyblivosti nebo orientace, včetně osob s poruchou autistického spektra ve smyslu odst. 3 či 4 téhož zákonného ustanovení. Šlo přitom u ní o stav uvedený v odst. 1 písm. j) přílohy č. 4 k vyhlášce č. 388/2011 Sb., v platném znění, nešlo však o stav uvedený v odst. 3 nebo 2 téže přílohy. Tento závěr je obsažen v posudku OSSZ Ostrava ze dne 2.12.2015. Posudek lékaře OSSZ Ostrava a posudek PK MPSV ČR ze dne 10.6.2016 se lišily pouze v tom, že označily příčinu podstatného omezení pohyblivosti a orientace středně těžké omezení funkce dvou končetin, zatímco v doplňujícím posudku ze dne 16.11.2016 se tento zdravotní stav uvádí jako psychické postižení s opakujícími se poruchami komunikace a orientace v exteriéru včetně vysoce funkčního typu autismu uvedený pod písmenem j) odst. 1 přílohy č. 4 cit. vyhlášky. Se zřetelem ke všem shora uvedeným posudkům jak OSSZ Ostrava, tak i PK MPSV ČR, stejně tak i s přihlédnutím k předloženým lékařským zprávám (tj. psychologickému vyšetření ze dne 4.9.2016 klinického psychologa Mgr. R. B., a vyšetření centra pro osoby se zdravotním postižením Čtyřlístek 22.9.2015 i lékařským zprávám MUDr. Š. G.) nemůže krajský soud souhlasit se žalobním tvrzením, že žalobkyně trpí oligofrenií v pásmu těžké debility až lehké imbecility, neboť ze všech uvedených posudkových hodnocení i lékařských nálezů vyplynulo, že intelekt žalobkyně spadá do pásma lehké mentální retardace (viz. např. znalecký posudek MUDr. S. či psychiatrické vyšetření MUDr. Č. ze dne 14.9.2015). S žalobkyní lze souhlasit v tom, že jejím rozhodujícím a nejzávažnějším postižením je postižení mentální, jak ostatně potvrdil doplňující posudek PK MPSV ČR ze dne 16.11.2016, stejně tak podle psychologické zprávy ze dne 22.9.2016, kterou žalobkyně předložila soudu k důkazu s podanou žalobou, se intelektové schopnosti žalobkyně pohybovaly v pásmu lehké mentální retardace do hraničního pásma. Poukazovala-li žalobkyně v žalobě na dřívější řízení, v němž byl vypracován posudek OSSZ ze dne 1.6.2014 a podle něhož měla nárok na průkaz označený symbolem „ZTP“, pak z připojeného správního spisu úřadu práce vyplynulo, že žalovaný změnil prvoinstanční rozhodnutí tak, že jí přiznal od stejného data i se stejnou platností průkaz označený symbolem „TP“. Stalo se tak na základě posudku PK MPSV ČR, která označila posudek OSSZ Ostrava za posudkový omyl s tím, že její posudkový lékař neměl k dispozici znalecký posudek MUDr. S. ze dne 12.10.2014.

Bylo-li v žalobě žalovanému vytýkáno, že nebylo provedeno psychologické ani psychiatrické vyšetření, ani s touto žalobní námitkou krajský soud nesouhlasí. Se zřetelem k ust. § 8 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, nevyplývá povinnost provádět odborná lékařská vyšetření či vyšetření účastníka řízení, jakožto vyšetřované osoby za situace, kdy posudkový orgán má dostatek výsledků funkčních vyšetření, tedy dostatečnou a úplnou zdravotnickou dokumentaci. Z protokolu o jednání posudkové komise a z jejího posudku ze dne 10.6.2016 bylo navíc zjištěno, že žalobkyně za účasti opatrovnice i právní zástupkyně byla tohoto jednání přítomna a posudková komise tak získala poznatky z osobního kontaktu s ní. V neposlední řadě k této žalobní námitce je nutno podotknout, že opatrovnice při jednání krajského soudu uvedla, že v posudku PK MPSV ČR i v doplňujícím posudku

byla veškerá onemocnění žalobkyně uvedena v diagnostickém souhrnu a že jí není znám žádný jiný lékařský nález, který by mohl mít vliv na posudkové závěry a který posudkové komisi předložen nebyl. Nedůvodný je také žalobní bod spočívající v tom, že by posudková komise nepodala vysvětlení ke zdravotní dokumentaci až do roku 2005, kde je uváděno IQ 48 a v roce 2014 dle znaleckého posudku MUDr. S. je již uvedena jen lehká mentální retardace s IQ 74. Na tuto námitku posudková komise v posudku ze dne 10.6.2016 reagovala tak, že uváděné IQ 48 je nesprávné, takový závěr je nadhodnocením zřejmě za účelem přizpůsobení se zákonnému předpisu pro uznání mimořádných výhod vyššího stupně.

Protože žalobkyně podle posudku PK MPSV ČR ze dne 10.6.2016 i doplňujícího posudku 11.16.2016 splňuje podmínky ust. § 34 odst. 2 zákona č. 329/2011 Sb., v platném znění, žalovaný nepochybil, když napadeným rozhodnutím potvrdil rozhodnutí správního orgánu I. stupně, jímž byla zamítnuta žádost žalobkyně o změnu nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením označeným symbolem „TP“ ode dne 1.10.2015.

Krajský soud vzhledem k výše uvedenému v souladu s ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl žalobu jako nedůvodnou.

Žádnému z účastníků nepřiznal soud právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobkyně v řízení úspěch neměla a žalovanému toto právo nepřísluší ze zákona (ust. § 60 odst. 1 a 2 s.ř.s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí je možno podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně, do dvou týdnů po jeho doručení. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel nebo jeho zástupce nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava dne 27. července 2017

**JUDr. Petr Indráček
samosoudce**